

SUPORT INFORMATIV
Lunarul de conștientizare a cancerului de sân 🧡
1 octombrie- 31 octombrie 2025

„**Octombrie Roz**” marchează Luna Conștientizării Cancerului de Sân, un moment dedicat sensibilizării globale cu privire la această afecțiune. Culoarea roz și panglica roz 🧡 devin simboluri ale speranței, încurajând detectarea precoce și screening-ul regulat, oferind sprijin persoanelor afectate și susținând cercetarea medicală. Pe parcursul

lunii, numeroase campanii și evenimente sunt organizate de diferite comunități și companii, toate cu scopul de a educa publicul, de a strânge fonduri și de a oferi sprijin pacienților și supraviețuitorilor, amintindu-ne că solidaritatea și prevenția pot face o diferență reală.

Cancerul de sân rămâne o problemă majoră de sănătate publică la nivel mondial. Conform estimărilor pentru anul 2022, la nivel global au fost diagnosticate **2,3 milioane de femei cu cancer la sân** și înregistrate aproximativ **670.000 de decese**. Aproximativ jumătate din cazurile de **cancer la sân apar la femei fără factori de risc specifici**, cu excepția de gen și vârstă. Datele pentru anul 2022 arată că, în 157 dintre cele 185 de țări evaluate, cancerul de sân a fost **cea mai frecventă afecțiune oncologică la femei**. Aproximativ **0,5-1% din cazurile de cancer la sân apar la bărbați**. Intervențiile eficiente pentru diagnosticarea precoce și la timp, legate de tratament complet, reabilitare și îngrijiri paliative, sunt esențiale pentru a reduce povara cancerului de sân și pentru a avea o calitate a vieții cât mai bună.

Estimările globale dezvăluie inegalități izbitoare în ceea ce privește povara cancerului de sân, în funcție de dezvoltarea umană. În țările cu un indice de dezvoltare umană foarte ridicat, 1 din 12 femei va fi diagnosticată cu cancer la sân pe parcursul vieții, iar 1 din 71 de femei vor deceda din cauza acestei patologii. În schimb, în țările cu un indice de dezvoltare umană scăzut, doar 1 din 27 de femei va fi diagnosticată cu cancer la sân de-a lungul vieții, iar 1 din 48 de femei va deceda.

Cancerul de sân reprezintă una dintre cele mai frecvente maladii oncologice la femei în Republica Moldova, **ocupând primul loc printre tipurile de cancer** și constituind principala cauză de deces în rândul femeilor. Mortalitatea ridicată asociată acestei afecțiuni este determinată în mare parte de depistarea tardivă a procesului malign, ceea ce afectează semnificativ opțiunile terapeutice și rata de supraviețuire a pacienților.

În Republica Moldova cancerul mamar ocupă **primul loc în structura morbidității prin tumori maligne la femei și reprezintă 16 % din morbiditatea oncologică anuală**. Peste **1.000 de femei sunt diagnosticate în fiecare an** cu această afecțiune. Cel mai frecvent, cancerul de sân afectează femeile cu vârsta de peste 50 de ani, cu o creștere semnificativă a incidenței odată cu instalarea menopauzei

Potrivit Organizației Mondiale a Sănătății, cancerul la sân **este cel mai frecvent tip de cancer la nivel global**. Cancerul de sân reprezintă o neoplazie malignă caracterizată prin proliferarea necontrolată a celulelor mamare anormale, cu potențial de formare a tumorilor. În absența diagnosticului și tratamentului adecvat, aceste tumori pot progresa și metastaza, devenind o afecțiune cu potențial letal. Majoritatea cazurilor își au originea la nivelul canalelor galactofore sau al lobulilor glandulari producători de lapte. Forma incipientă, denumită *carcinom in situ*, nu pune viața în pericol și poate fi depistată în stadii precoce. Evoluția spre forme invazive presupune infiltrarea țesutului mamar înconjurător, cu apariția de noduli sau îngroșări palpabile.

Cancerele invazive prezintă risc de diseminare către ganglionii limfatici regionali și ulterior către organe la distanță, prin mecanism metastatic. Metastazele sunt asociate cu prognostic sever și potențial letal.

Abordarea terapeutică este individualizată și se stabilește în funcție de particularitățile pacientei, de tipul histologic și de stadiul bolii. Tratamentul implică, de regulă, o combinație între intervenția chirurgicală, radioterapie și terapii medicamentoase sistemice (chimioterapie, terapie hormonală, terapii țintite sau imunoterapie).

Răspunsul Organizației Mondiale ale Sănătății

În 2021, Organizația Mondială a Sănătății a înființat Inițiativa Globală pentru Cancerul de Sân (GBCI), pentru a reuni părți interesate din întreaga lume și din diferite sectoare cu obiectivul comun de a reduce mortalitatea globală prin cancer de sân cu 2, 5% pe an, evitând astfel 2,5 milioane de decese cauzate de cancerul de sân la nivel global până în 2040. Cei trei piloni de acțiune sunt: promovarea sănătății pentru detectarea precoce, diagnosticarea la timp și gestionarea cuprinzătoare a cancerului de sân.

Cine este în pericol?

Femeile sunt cele mai afectate de cancerul de sân. **Aproximativ 99% dintre cancerurile de sân apar la femei și 0,5-1% dintre cancerurile de sân apar la bărbați.** Anumiți factori cresc riscul de cancer mamar, inclusiv vârsta înaintată, obezitatea, consumul nociv de alcool, antecedentele familiale de cancer mamar, antecedentele de expunere la radiații, istoricul reproductiv, consumul de tutun și terapia hormonală postmenopauză. Aproximativ jumătate din cazurile de cancer mamar se dezvoltă la femei care nu au niciun factor de risc identificabil pentru cancerul mamar în afară de sex (feminin) și vârstă (peste 40 de ani).

Antecedentele familiale de cancer mamar cresc riscul de cancer mamar, dar majoritatea femeilor diagnosticate cu cancer mamar nu au antecedente familiale cunoscute ale bolii. Cu toate acestea, lipsa unui istoric familial cunoscut nu înseamnă neapărat că o femeie prezintă un risc redus.

Anumite mutații genetice cu penetranță ridicată, moștenite, cresc considerabil riscul de cancer mamar, cele mai dominante fiind mutațiile genelor BRCA1, BRCA2 și PALB-2. Femeile cărora li se găsesc mutații în aceste gene majore pot lua în considerare strategii de reducere a riscului, cum ar fi îndepărtarea chirurgicală a ambilor sâni și/sau chimioprevenția.

Mortalitatea este redusă atunci când cazurile de cancer la sân sunt detectate și tratate din timp. Există două componente ale detectării precoce:

- diagnostic precoce: conștientizarea semnelor și simptomelor cancerului de sân și importanța solicitării sfatului medical în cazul anomaliilor constatate, evaluarea clinică și diagnosticarea la timp și trimiterea către servicii de tratament
- screening: aplicarea mamografiei la o populație aparent sănătoasă, de obicei femei cu vârsta cuprinsă între 50 și 69 de ani, pentru a identifica leziunile preclinice înainte de apariția semnelor sau simptomelor recognoscibile.

Simptomele cancerului de sân pot varia, însă cele mai frecvent întâlnite sunt:

- apariția unui nodul la nivelul sânelui;
- umflarea parțială sau a întregului sân, chiar și în absența unui nodul bine delimitat;
- modificări ale dimensiunii, formei sau aspectului sânelui;
- schimbări cutanate la nivelul sânelui, cum ar fi aspectul de „coajă de portocală”;
- retracția mamelonului;
- secreții mamelonare anormale, altele decât laptele matern;
- zone de roșeață, cruste, striții sau îngroșări la nivelul mamelonului sau pielii sânelui;
- durere la nivelul sânelui sau mamelonului;
- apariția unor ganglioni palpabili la nivel axilar.

Măsuri de prevenire a cancerului de sân și factori de risc modificabili

Se estimează că **aproximativ 30% dintre cazurile de cancer de sân sunt asociate cu factori de risc modificabili**. Adoptarea unor comportamente sănătoase poate contribui semnificativ la reducerea riscului individual de a dezvolta această afecțiune.

Măsuri recomandate pentru **reducerea riscului de cancer de sân**:

- ✓ menținerea unei greutate corporale sănătoase;
- ✓ practicarea regulată a activității fizice;
- ✓ limitarea consumului de alcool;
- ✓ promovarea și susținerea alăptării;
- ✓ renunțarea la fumat și evitarea expunerii la fumul de tutun;
- ✓ evitarea utilizării prelungite a terapiei hormonale;
- ✓ reducerea expunerii inutile sau excesive la radiații.

Screening și monitorizare medicală:

- ✓ efectuarea examinării ecografice mamare anual după vârsta de 30 de ani;
- ✓ efectuarea mamografiei bilaterale anuale după vârsta de 40 de ani;
- ✓ realizarea regulată a autoexaminării sânilor la domiciliu.

Să fie **octombrie pictat în roz** , ca simbol al solidarității, speranței, importanței prevenției, screening-ului regulat, conștientizării și sprijinului cercetării a cancerului de sân.

 Alăturați-vă lunii conștientizării cancerului la sân!